

૧૩. એનેસ્થેસિયા આપતા સમયે એક એનેસ્થેટીસ્ટ દર્દી પાસેથી કેવા પ્રકારના સહકારની અપેક્ષા રાખે છે?

લોકલ અને રિજનલ એનેસ્થેસિયા માટે

આ એનેસ્થેટિક્સ સામાન્ય રીતે, જ્યારે દર્દી સભાન અવસ્થામાં હોય છે, ત્યારે આપવામાં આવે છે અને તે પછી તેને હળવી શામક દવા આપવામાં આવી શકે છે.

દર્દી નીચે મુજબ કરી શકે છે:

- યોગ્ય સ્થિતિમાં આવવા માટે એનેસ્થેટીસ્ટને મદદ કરવી
  - જો સોય લાગવાના કારણે દુઃખાવો થાય તો એનેસ્થેટીસ્ટને જણાવવું
  - જ્યારે એનેસ્થેટિકની અસર થવા લાગે, ત્યારે એનેસ્થેટીસ્ટને જણાવવું.
- લોકલ અથવા રિજનલ એનેસ્થેટિક ઇન્જેક્શનનો પ્રકાર અને તેને આપવા માટેની જગ્યાનો આધાર, દર્દી એ જે ઓપરેશન કરાવવાનું છે અને તે પછીથી તેને થતી પીડામાં જે રહત જરૂરી છે, તેના પર હોય છે.

રિજનલ એનેસ્થેસિયા:

શરીરના નીચેના અડધા ભાગમાં ઓપરેશનો કરવા માટે, સ્પાઇનલ અથવા એપીડ્યુરલ ઇન્જેક્શનનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. સ્પાઇનલ એ એક જ ઇન્જેક્શન છે, જેની અસર શરૂ થવા માટે માત્ર થોડી જ મિનિટો થાય છે અને લગભગ બે કલાક સુધી તેની અસર રહ છે અને આ સમય ગાળો લંબાવવા માટે આ ઇન્જેક્શનને ફરી આપી શકાતું નથી. એપીડ્યુરલની અસર શરૂ થવા માટે અડધો કલાક જેવું લાગી શકે છે, પરંતુ તમારા ઓપરેશન પછી કલાકો સુધી અને ક્યારેક દિવસો માટે પીડાને દૂર કરવા માટે તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. પાતળી પ્લાસ્ટિકની નળીમાં વધુ લોકલ એનેસ્થેટિક નાળીને દવાની માત્રામાં વધારો કરી શકાય છે. યોગ્ય સ્થિતિમાં આવવા માટે તમે એનેસ્થેટિસ્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલ યોગ્ય સુચનોનું પાલન કરીને તેને સહકાર આપી શકો છો, જેથી સોય યોગ્ય રીતે પ્રવેશીને યોગ્ય જગ્યાએ પહોંચી શકે.

જનરલ એનેસ્થેસિયા

જો જનરલ એનેસ્થેસિયા આપવામાં આવે તે પહેલા જ દર્દીને શામક દવા આપીને તેને બેભાન અવસ્થામાં મુકી દેવામાં આવ્યો હોય, તો દર્દીને પછીથી યાદ ન રહે તેવું બની શકે છે. જનરલ એનેસ્થેસિયા બે રીતે આપી શકાય છે.

(૧) કેન્યુલા દ્વારા

(૨) માસ્ક દ્વારા

૧૪. તમે જનરલ એનેસ્થેસિયા વિશે વધુ સમજાવી શકો છો?

એક વાર એનેસ્થેટિસ્ટને એ સંતોષ થઇ જાય કે દર્દીની સ્થિતિ સ્થિર છે અને તે એનેસ્થેસિયાના તબક્કામાં દાખલ થઇ ગયો છે, તે પછી ઓપરેટિવ પ્રક્રિયા શરૂ કરવામાં આવે છે. એનેસ્થેટીસ્ટ સતત દર્દીની સાથે રહે છે અને સતત દર્દીના હૃદયના ધબકારા, બ્લડ પ્રેશર, તેના લોહીમાં ઓક્સિજનનું સ્તર, પેશાબની માત્રા, શ્વાસોચ્છવાસ વગેરે પર નજર રાખે છે, એનેસ્થેટિકના ડોઝની માત્રામાં જરૂરી વધારો-ઘટાડો કરે છે અને સમયાંતરે જરૂરી હોય તે પ્રમાણે કોઇ પ્રવાહી કે દવાઓ આપે છે.

સામાન્ય રીતે પ્રક્રિયા દરમ્યાન આપવામાં આવતી દવાઓ નીચે પ્રમાણે છે

- દર્દીને બેભાન અવસ્થામાં રાખવા માટે એનેસ્થેટિક દવાઓ અથવા ગેસીસ.
  - દર્દીને ઓપરેશન દરમ્યાન અને તેના પછી પીડા મુક્ત રાખવા માટે પીડામાં રહત આપતી દવાઓ
  - સ્નાયુને આરામ મળે તે માટે અથવા તો તેઓને અસ્થાયી રૂપે ગતિહીન બનાવવા માટે મસલ રિલેક્સન્ટ
  - ઇન્ફેક્શન સામે રક્ષણ માટે એન્ટિબાયોટીક્સ
  - દર્દીની સ્થિતિમાં થતાં ફેરફારોના આધારે અન્ય દવાઓ
- એનેસ્થેટીસ્ટ સાવચેત રહેશે અને ખાતરી કરશે કે દર્દી સરળતાથી શ્વાસ લઇ શકે છે. ઓપરેશનના અંતમાં, એનેસ્થેટીસ્ટ, એનેસ્થેટિક અને અન્ય દવાઓ આપવાનું બંધ કરશે. જ્યારે એનેસ્થેટિસ્ટને એ ખાતરી થાય કે દર્દી સામાન્ય સ્થિતિમાં પાછું આવતું જાય છે, ત્યારે દર્દીને રિકવરી રૂમમાં ખસેડવામાં આવશે જ્યાં અમુક સમય માટે તેની સ્થિતિને મોનીટર કરવામાં આવશે.

૧૫. એનેસ્થેસિયાના જોખમો અને તેની આડઅસરો શું છે?

એનેસ્થેસિયાની સામાન્ય આડઅસરો અને જટિલતાઓ

- ઉબકા આવવા અથવા ઉલટી થવી
- માથાનો દુઃખાવો થવો
- ઇન્જેક્શન આપવામાં આવ્યું હોય તે જગ્યા પર પીડા થવી અથવા ઉઝરડા થવા
- ગળું અને હોઠ સુકા પડી જવા
- ટ્રાષ્ટિ ઝાંખી થઇ જવી/ડબલ દેખાવું અને ચક્કર આવવા
- પેશાબ કરવા/થવામાં મુશ્કેલી પડવી

જે દર્દીઓની ઉંમર અતિશય વધારે હોય, ધુમ્રપાન કરતાં હોય, વધુ વજન વાળા હોય, તેઓમાં જોખમ રહે છે અને કિડની કે લીવરને લગતા રોગો હોવાથી આ જોખમમાં નોંધપાત્ર વધારો થાય છે.

સીમ્સ હોસ્પિટલમાં ઉપલબ્ધ એનેસ્થેસિયા સેવાઓ

- કાર્ડિયોવાસ્ક્યુલર અને થોરાસિક એનેસ્થેસિયા
- કાર્ડિયોવાસ્ક્યુલર ઇન્ટરવેન્શનલ
- ન્યુરો (મગજને લગતું) એનેસ્થેસિયા
- ઓર્થો એનેસ્થેસિયા
- ઓબ્સ્ટેટ્રિક્સ અને ગાયનેકોલોજી એનેસ્થેસિયા
- ઓન્કો એનેસ્થેસિયા
- પીડિયાટ્રીક એનેસ્થેસિયા
- ઓર્ગન ટ્રાન્સપ્લાન્ટ એનેસ્થેસિયા
- લેબર એનેસ્થેસિયા (પ્રસુતિના સમયને લગતું) એનેસ્થેસિયા
- બેરિયાટ્રીક એનેસ્થેસિયા
- યુરોલોજી સર્જરી એનેસ્થેસિયા
- 24 x 7 ઇન્ટેન્સિવ કેર (આઇસીયુ) સેવાઓ
- પેઇન ક્લિનિક અને પેઇન ઇન્ટરવેન્શનલ
- ટ્રાન્સ-ઇસોફ્લેથલ ઇકોકાર્ડિયોગ્રાફી (TEE)
- 24 x 7 એબ્યુલેન્સની સેવાઓ
- હોસ્પિટલની અંદર થતી ઇમરજન્સી પરિસ્થિતિઓ માટે પણ ખાસ સેવાઓ (કોડ બ્લ્યુ)
- લેપ્રોસ્કોપિક સર્જરી માટે એનેસ્થેસિયા
- ટ્રોમા સેન્ટરમાં એનેસ્થેસિયાની સેવાઓ
- હાઇ રિસ્ક એન્ડ ક્રીટિકલી ઇલવેનશના દર્દીઓ માટે એનેસ્થેસિયાની સેવાઓ

સીમ્સ એનેસ્થેસિયા

ડૉ. નિરેન ભાવસાર	૯૮૭૯૫ ૭૧૯૧૭
ડૉ. દિપક દેસાઈ	૯૩૨૭૦ ૧૫૬૭૩
ડૉ. હિરેન ધોલકિયા	૯૫૮૬૩ ૭૫૮૧૮
ડૉ. ચિંતન શેઠ	૯૧૭૩૨ ૦૪૪૫૪
ડૉ. મયંક પટેલ	૯૮૨૫૫ ૫૬૦૪૮
ડૉ. સંદીપ મકાની	૯૯૭૯૯ ૦૪૪૮૫
ડૉ. ચિંતન પારેખ	૯૯૭૯૦ ૦૬૮૮૫
ડૉ. કુણાલ સોની	૯૮૨૫૧ ૩૩૪૫૭
ડૉ. તેજેન્દ્ર પરમાર	૯૯૭૯૬ ૮૨૨૮૬
ડૉ. મિતુલ પટેલ	૯૫૮૬૮ ૬૯૭૨૩
ડૉ. માનસી પટેલ	૯૯૦૯૩ ૧૨૨૯૫
ડૉ. રવિ અડાટીયા	૯૯૨૫૪ ૬૩૫૬૫
ડૉ. મેઘલ પટેલ	૯૯૨૪૦ ૦૧૫૪૦
ડૉ. કેના પટેલ	૯૪૨૯૬ ૪૬૯૯૬
ડૉ. રીતુ રૂપારેલ	૯૬૩૮૪ ૪૩૩૭૧

સીમ્સ હોસ્પિટલ

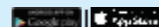
રજી. ઓફિસ : પ્લોટ નં. 67/1, પંચામુલ બંગલોની સામે, શુકન મોલની પાસે, સાયબ્લ સીટી રોડ, સોલા, અમદાવાદ - 380060.
ફોન : +91-79-2771 2771-75 ફેક્સ : +91-79-2771 2770

ઓપોઈન્મેન્ટ માટે ફોન : +91-79-2772 1008

મોબાઈલ : +91-98250 66661 ઈમેલ : opd.rec@cimshospital.org

24 X 7 મેડીકલ હેલ્પલાઈન +91-70 69 00 00 00

સીમ્સ હોસ્પિટલની ઓપીકેશન ઉપલબ્ધ છે

CIMS Hospital Pvt. Ltd. | CIN : U85110G12001PTC039962 | info@cims.org | www.cims.org

એમ્બ્યુલન્સ અને ઈમરજન્સી સેવાઓ : +91-98244 50000, 97234 50000

સુરક્ષિત એનેસ્થેસિયા

આ લેતા પહેલા તમારા માટે જાણવા જેવી જરૂરી બધી માહિતી

એનેસ્થેસિયા

અમે તમારી સલામતી, સુખાકારી અને વિશ્વાસ માટે કાળજી, સુક્ષ્મ ચોકસાઈ અને જરૂરી જ્ઞાન માહિતી આપીએ છીએ.

૧. એનેસ્થેસિયા – તેનો અર્થ શું છે અને આ પ્રક્રિયાનું મહત્વ શું છે?

એનેસ્થેસિયા એ એક સંવેદના વગરની સ્થિતિ છે. આ સ્થિતિ ક્યારેક એક જ દવાથી મેળવી શકાય છે, કે જે એકલી જ અસરોનું સાચું સંયોજન પુરૂ પાડે છે અથવા ક્યારેકય પરિણામોના પુખ્ત ચોક્કસ સંયોજન હાંસલ કરવા માટે, દવાઓના સંયોજનથી સેડેટિવ્સ, પેરાલિટિક્સ. જે દર્દી કોઈપણ પ્રકારની ઓપરેટિવ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે, જે સામાન્ય રીતે સર્જરી તરીકે ઓળખાય છે. તેને આવી ઉલટાવી શકાય તેવી સ્થિતિમાં લઈ જવામાં આવે છે, જેથી આ પ્રક્રિયા જેમાંથી તે પસાર થવાનો છે, તેના કારણે થતી પીડાનો તેને બિલકુલ જ અનુભવ ન થાય.

૨. એનેસ્થેસિયાના વિવિધ પ્રકારો શું છે?

એનેસ્થેસિયાના વિવિધ પ્રકારોમાં સામેલ છે લોકલ એનેસ્થેસિયા, રિજનલ એનેસ્થેસિયા, જનરલ એનેસ્થેસિયા.

(અ) લોકલ એનેસ્થેસિયા : શરીરમાં એક ચોક્કસ સ્થાનને સંવેદનાહીન કરવા માટે આપવામાં આવે છે. દાખલા તરીકે, દાંતના નિષ્કર્ષણ દરમ્યાન આપવામાં આવતું સંજ્ઞાહરણ

(બ) રિજનલ એનેસ્થેસિયા : તમારા શરીર અને કોરોડરજીનની વચ્ચે થતા ચેતા/જ્ઞાનતંતુના આવેગોના પ્રવાહને અવરોધીને શરીરના મોટા વિસ્તારને સંવેદનાહીન કરે છે. દાખલા તરીકે સ્પાઇનલ એનેસ્થેસિયા અને એપીડ્યુરલ એનેસ્થેસિયા.

(ક) જનરલ એનેસ્થેસિયા : તમારા મગજના સ્તરેથી થતું તમારૂં સેન્સરી, મોટર અને સિમ્પેથેટીક નર્વ ટ્રાન્સમિશનને અવરોધે છે, જેથી તે વ્યક્તિ પુરી રીતે બેશુદ્ધ અને સંપૂર્ણપણે સંવેદનાહીન થઈ જાય છે.

૩. સેડેશન (ઘેન) શું છે?

સેડેશન (ઘેન) એટલે દર્દીની, તેના આસપાસના વાતાવરણ તરફની તેની જાગૃતિમાં ઘટાડો થવો અને બાહ્ય ઉદ્દીપન પ્રત્યેના તેના પ્રતિભાવમાં ઘટાડો થવો. સામાન્ય રીતે સેડેશનમાં વ્યક્તિ ઊંડી ઊંઘનો અનુભવ કરે છે. આવી સ્થિતિ દવાઓ દ્વારા મેળવી શકાય છે, જેઓને પ્રક્રિયાની પહેલા, દર્દીના શરીરમાં નસ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવે છે. તેમ છતાં, ઘેન હેઠળ રહેલ દર્દી દુઃખાવાનો અનુભવ કરી શકે છે, માટે સામાન્ય રીતે જ્યારે પણ દર્દીને લોકલ કે રિજનલ એનેસ્થેસિયાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે પ્રક્રિયા દરમ્યાન દર્દીને આરામ મળે તે માટે તેને સેડેશન આપવામાં આવે છે.

૪. દર્દીને કોણ એનેસ્થેસિયા આપે છે અને તેનું સંચાલન કોણ કરે છે?

એનેસ્થેસિયોલોજીમાં વધારાની લાયકાત ધરાવતી વૈદકીય વ્યવસાયી એનેસ્થેસિયાને સંચાલિત કરી શકે છે.

યોગ્ય લાયકાત ધરાવતા એક મેડિકલ પ્રોફેશનલ, જેણે એનેસ્થેસિયોલોજીમાં વધારાની લાયકાત મેળવેલ હોય છે, માત્ર તેઓ જ એનેસ્થેસિયા આપી શકે છે અને તેને સંચાલિત કરી શકે છે. તેઓ એક એનેસ્થેટિસ્ટ અથવા એનેસ્થેસિયોલોજિસ્ટ તરીકે પણ ઓળખાય છે. તેઓ એનેસ્થેસિયોલોજીમાં એમ.ડી., ડી.એન.બી. અથવા ડી.એ. ની ડિગ્રી ધરાવે છે.

૫. એનેસ્થેસિયોલોજિસ્ટની ભુમિકાઓ શું છે?

એક એનેસ્થેટિસ્ટ નીચેની બાબતો માટે જવાબદાર છે.

- સર્જરી પહેલા એનેસ્થેસિયા માટેની દર્દીની સ્વસ્થતાનું મૂલ્યાંકન કરવું અને શસ્ત્રક્રિયા તથા એનેસ્થેસિયા માટેના જોખમનું મૂલ્યાંકન કરવું.
- ટ્રિ-એનેસ્થેટીક મૂલ્યાંકન અને એએસએ જોખમ સ્તરીકરણ. દર્દી સાથે ચર્ચા કરી અને તેની સાથે મળીને કયા પ્રકારના એનેસ્થેસિયાની જરૂર છે તેના વિશે નિર્ણય લેવો.
- દર્દીને એનેસ્થેસિયા આપવું અને તેનું સંચાલન કરવું અને શસ્ત્રક્રિયા દરમ્યાન દર્દીની પીડારહિત સ્થિતિને સતત જાળવી રાખવી.
- સમગ્ર શસ્ત્રક્રિયા દરમ્યાન દર્દીની સુખાકારી અને સલામતી જાળવવી. તેઓ દર્દીની સામાન્ય સ્થિતિ પર સતત નજર રાખે છે અને તે મુજબ શરીરમાં રહેલા મહત્વપૂર્ણ અંગો, જેમ કે હૃદય, ફેફસાં, કિડની વગેરેના કાર્યોને જાળવી રાખે છે. તેનો અર્થ એ છે કે તમારા એનેસ્થેટિસ્ટ માટે તમારી સલામતી અગ્રતા છે.

૬. સલામત એનેસ્થેસિયા માટેના પરિમાણો

- દર્દીનું સામાન્ય આરોગ્ય અને તેની સ્વસ્થતા સારી હોવી જોઈએ.
- તેને કોઈ ગંભીર બિમારી હોવાનો ભુતકાળનો ઇતિહાસ ન હોવો જોઈએ.
- અગાઉ આપવામાં આવેલ એનેસ્થેસિયા માટેની પ્રક્રિયા સાથે તેને કોઈ પણ સમસ્યા હોવાનો ભુતકાળ ઇતિહાસ ન હોવો જોઈએ.
- એનેસ્થેસિયાના એજન્ટો પ્રત્યે તેના પરિવારમાં જાણીતી પ્રતિક્રિયાઓનો કૌટુંબિક ઇતિહાસ ન હોવો જોઈએ.
- તેઓ આર્યુવેદ ઉપચારો અને પુરકો સહિતની કોઈપણ ડ્રગ્સ અથવા દવાઓ ન લેતા હોવા જોઈએ.
- તેને કોઈપણ પ્રકારની એલર્જીઓ અથવા કોઈ દવાઓ પ્રત્યેની પ્રતિક્રિયા થઈ હોવાનો ભુતકાળ ન હોવો જોઈએ.

૭. એનેસ્થેસિયા પ્રાપ્ત કરવા પહેલા એક દર્દી માટે ૧૦ મહત્વના પરિમાણો

- શસ્ત્રક્રિયા પહેલા શરીરના એકંદર સ્વાસ્થ્યને સુધારવું.
- શસ્ત્રક્રિયા પહેલાના એક મહિના પહેલાથી જ ધુમ્રપાન છોડવું.
- જો વર્તમાન સમયમાં તમે કોઈ દવાઓ લેતા હો તો તમારા ડૉક્ટરને

તેના વિશે જાણ કરવી.

- જો ભુતકાળમાં તમને કોઈ દવાઓથી એલર્જી અથવા આડ અસરો થયેલી હોય તો તેના વિશે એનેસ્થેટિસ્ટને જણાવવું.
- આલ્કોહોલ ઓછા પ્રમાણમાં લેવું કારણ કે ઘરૂ પીવાથી એનેસ્થેટિક દવાઓની અસરમાં ફેરબદલી થઈ શકે છે.
- શસ્ત્રક્રિયાના ૨૪ કલાક પહેલા કોઈપણ પ્રકારનું ઘરૂ લેવો નહીં અથવા વ્યસન કરવું નહીં.
- શસ્ત્રક્રિયા પહેલા મનોરંજક દવાઓ લેવાનું બંધ કરવું, કારણ કે તેઓ એનેસ્થેટિક પર અસર કરી શકે છે.
- જો તમે આવી કોઈપણ દવાઓ લેતા હો તો તમારા એનેસ્થેટિસ્ટને તેના વિશે જાણ કરવી.
- જો તમે ગર્ભનિરોધક ગોળીઓ લેતા હો તો તમારા સર્જનને અને એનેસ્થેટિસ્ટને તેના વિશે જાણ કરવી.

હોસ્પિટલના ડૉક્ટર અને એનેસ્થેટિસ્ટને નીચેની બાબતો વિશે અવશ્ય જાણ હોવી જોઈએ-

૧. આરોગ્ય સમસ્યાઓ
૨. ચેપી રોગ
૩. ભુતકાળમાં થયેલી શસ્ત્રક્રિયાઓ
૪. ગંભીર બીમારી,
૫. દાંતનું ચોક્કું, કેપ્સ, કોઈ દાંત તેઓની જગ્યાએથી ઢીલા થઈ ગયા હોય અથવા અન્ય દાંતની અન્ય સમસ્યાઓ.
૬. કોઈપણ તબીબી સમસ્યાઓ જેમાં નિયમિત સારવારની અથવા હોસ્પિટલમાં રોકાણ કરવાની જરૂર હોય, જેમાં ડાયાબિટીસ, હાઇ બ્લડ પ્રેશર, ટી.બી., અસ્થમા વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.
૭. કોઈપણ પ્રકારની દવાઓ પ્રત્યે એલર્જી હોવી.

૮. એનેસ્થેસિયા લેવાની એકદમ પહેલા શું સાવચેતી રાખવી જોઈએ?

એનેસ્થેટિસ્ટ તમને શસ્ત્રક્રિયાની પહેલાના ૮ થી ૧૦ કલાકમાં કોઈપણ વસ્તુ ન ખાવાની કે પીવાની સુચના આપશે. આ પેટમાં રહેલા પદાર્થોને ફેફસામાં જતા અટકાવવા માટે છે. તબીબી ભાષામાં આ સ્થિતિને 'નિલ બાઇ માઉથ' એટલે કે NBM તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. કોઈપણ પ્રકારના એનેસ્થેસિયા માટે ઓછામાં ઓછા ૫ થી ૬ કલાક NBM રહેવું જરૂરી છે. પરંતુ ઇમરજન્સીમાં, જેમાં જરૂરી એનેસ્થેસિયા આપવાની જરૂર હોય છે, તેમાં આ અવધિ બદલાઈ શકે છે.

૯. એનેસ્થેટિસ્ટ અમુક ઓપરેશનોને મુલતવી શા માટે કરે છે?

ક્યારેક, એનેસ્થેટિસ્ટને દર્દીના સામાન્ય સ્વાસ્થ્ય વિશે કંઈક એવું મળી આવી શકે છે, જેના કારણે તેનું એનેસ્થેસિયાનું અથવા તો ઓપરેશનનું જોખમ વધી

તમારી સલામતી, સુખાકારી અને આત્મવિશ્વાસ માટે અમે કાળજી, ચોકસાઈ અને જ્ઞાન આપીએ છીએ.

શકે છે. તે સંજોગોમાં, જ્યાં સુધી તમારી તે સમસ્યાની સમીક્ષા અથવા તેની સારવાર ન કરી લેવામાં આવે, ત્યાં સુધી તમારા ઓપરેશનને વિલંબિત કરવાનું વધુ સારૂ રહેશે. ઓપરેશનને વિલંબિત કરવા માટેના કોઈપણ કારણો વિશે હંમેશા તમારી સાથે ચર્ચા કરવામાં આવશે. તમારા એનેસ્થેટિસ્ટની મુખ્ય ચિંતા તમારી સલામતી છે.

૧૦. એનેસ્થેસિયાનો પ્રકાર કોણ પસંદ કરશે?

પ્રક્રિયા અને દર્દીની આરોગ્ય સ્થિતિના આધારે એનેસ્થેસિયાનો કયો પ્રકાર સૌથી યોગ્ય રહેશે, એનેસ્થેટિસ્ટ તેની સલાહ આપશે. દર્દીને એનેસ્થેસિયાના વિવિધ પ્રકારો વચ્ચે પસંદગી કરવા માટેની તક આપવામાં આવી શકે છે. દરેક પ્રકાર એનેસ્થેસિયાના ફાયદાઓ/ગેરલાભોના આધારે નક્કી કરવામાં એનેસ્થેટિસ્ટ મદદ કરશે. તેથી તમારા એનેસ્થેટિસ્ટ ડૉક્ટર સાથે મુક્ત મને વાત કરો.

૧૧. એનેસ્થેસિયા ક્યાં આપવામાં આવશે?

આ દરેક હોસ્પિટલના સેટ-અપ પર આધાર રાખે છે, અમુક હોસ્પિટલોમાં એનેસ્થેસિયા આપવા માટેનો એક અલગ રૂમ હશે. જો કે, મોટાભાગે ઓપરેશન થિયેટરમાં જ એનેસ્થેસિયા આપવામાં આવે છે. ત્યાં, એનેસ્થેટિસ્ટ સહિત ઘણા બધા લોકો હશે. ઓપરેશન શરૂ કરતા પહેલા તકેદારી કે સાવચેતી રાખવા જેવી દરેક બાબતોને ફરી એક વાર ચકાસી લેવામાં આવશે. જો દર્દીને જનરલ એનેસ્થેસિયા આપવામાં આવે ત્યારે પેરા મેડિકલ સ્ટાફ, દર્દીની સલામતી માટે તેને વિનંતી કરીને તેના ચરમા, સાંભળવામાં મદદ કરતાં ઉપકરણ અને દાંતના ચોકઠાને કાઢી લેવા માટે કહેશે. તેથી, તમારી સલામતી માટે, હંમેશા તેમને સહકાર આપો.

૧૨. વાસ્તવમાં એનેસ્થેસિયા આપવામાં આવે તે પહેલાં, કઈ પ્રક્રિયાઓને અનુસરવામાં આવશે?

ઓપરેશન દરમ્યાન દર્દીની સ્થિતિને મોનિટર કરવા માટે, એનેસ્થેટિસ્ટ તેની સાથે નીચે પ્રમાણેના મોનિટરો લગાડશે

- ઇસીજી
- બ્લડ પ્રેશર કફ
- રક્તમાં ઓક્સિજનના સ્તરોની દેખરેખ રાખવા માટેની ક્લીપ
- કેન્યુલા – દર્દીના બાવડા અથવા હાથની પાછળના ભાગની નસમાં એક સોયનો ઉપયોગ કરીને એક પાતળી પ્લાસ્ટિકની નળી (એક કેન્યુલા) ને અંદર દાખલ કરવામાં આવશે. આને બહાર નીકળી જતાં અટકાવવા માટે, તેના પર પટ્ટી લગાડવામાં આવશે. તે પછી કેન્યુઆલ ટ્યુબને નસ દ્વારા દઈ શકાય તેવી દવા કે સલાહન સાથે જોડવામાં આવશે.

